Dziennik urzędowy

ces. i król. Komendy obwodowej w Piotrkowie.

Część I.—Wydana i rozesłana dnia 22 marca 1915.

1.

Cele „Dziennika urzędowego".

Wydawany przez ces. i król. Komendę obwodową «Dziennik urzędowy» służy do rozszerzania, a ewentualnie także i do objaśniania rozporządzeń zawartych w «Dzienniku rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce», do ogłaszania ludności specyalnych rozporządzeń natury lokalnej, do wydawania wskazówek i przepisów wykonawczych dla Komend posterunków żandarmeryi oraz dla zarządów gminnych.

W «Dzienniku urzędowym» zamieszczane także będą inne doniesienia, przeznaczone do publicznego rozpowszechnienia.

2.

Rozsyłka „Dziennika urzędowego".

Dziennik urzędowy będzie na razie w dniu wydania rozsyłany bezpłatnie do wszystkich rz. kat. i ewangel. urzędów parafialnych, do wszystkich gmin i komend wszystkich posterunków żandarmeryi.

3.

Objaśnienie rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 16 lutego 1915. № 2, odnoszącego się do przepisów paszportowych.

Osoby ubiegające się w Komendzie obwodowej o uzyskanie karty stwierdzającej tożsamość osoby, muszą przedłożyć poświadczenie wystawione przez wójta tej gminy, w której stale

przemieszkują; to poświadczenie zawierać ma daty osobiste (wiek, zawód, przynależność państwowa, religia i t. d.) oraz rysopis osoby, dla której jest wystawione.

4.

Do rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 16 lutego 1915. № 4, w sprawie posiadania broni, amunicyi i materyałów wybuchowych

wydała c. i k. Komenda obwodowa, następujące

OBWIESZCZENIE.

Na zasadzie § § 1 i 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z 16 lutego 1915, № 4, odnoszącego się do posiadania broni, przedmiotów amunicyjnych i materyałów wybuchowych, zarządza się co następuje:

1) Broń i amunicya dla broni palnej muszą być w ciągu 8 dni złożone w ces. i król. Komendzie obwodowej w Piotrkowie.

2) Materyały wybuchowe muszą być w ciągu tego czasu oddane w Kompanii rzemieślniczej Artyleryi № 12 w Piotrkowie (Artillerie-Zeugs-Kompagnie № 12) ulica Tomiczyzna, fabryka Joela.

3) Wykroczenia przeciw niniejszemu rozporządzeniu będą karane albo jako zbrodnie przeciw sile zbrojnej państwa wedle §§ 327 i 328 wojskowej ustawy karnej, albo też jako przekroczenia, karami pieniężnemi do 2000 k. lub aresztem do 6 miesięcy.

Turnau r. w. Podpułkownik.

Piotrków, 10 marca 1915.

5.

Roki urzędowe.

Na rokach urzędowych w dniu 26 lutego 1915 wygłosił c. i k. Komendant obwodowy do zgromadzonych wójtów gmin następujące przemówienie:

Moi Panowie!

W Imieniu Jego Cesarskiej i Królewskiej Mości urządzono dla administracyi powiatu piotrkowskiego i części byłego powiatu łaskiego c. i k. Komendę obwodową w Piotrkowie, a na rozkaz naczelnej Komendy armii zostałem zamianowany komendantem, a zarazem szefem administracyi tego obwodu.

Zawiadamiam Panów o tem, a równocześnie dodam następujących kilka słów:

W myśl wspomnianego już obwieszczenia naczelnej Komendy armii pozostaną ustawy zasadnicze, obowiązujące dotąd w Królestwie Polskiem, o ile odnoszą się do osób prywatnych, wszystkie zasady prawne, i nadal w mocy—chyba, że zniewalające okoliczności stanęłyby temu na przeszkodzie. Będę z największą surowością kładł nacisk na to, by zasady powyższe rzeczywiście były przestrzegane.

Język rosyjski jednak, również jak alfabet rosyjski są od używania w szkole, urzędzie i życiu publicznem wykluczone.

Podania w języku polskim lub niemieckim będą bez różnicy rozstrzygane; w ustnych stosunkach ze stronami narodowości polskiej będzie używany język polski.

Urzędom gminnym i sądom gminnym pozostawiona jest decyzya co do uznania języka polskiego lub niemieckiego za język urzędowy, jak również co do oznaczenia rozmiarów, w jakich drugi z tych języków może być używany. Na tem miejscu zwracam już teraz uwagę Panów, że sądy gminne ze swym dotychczasowym zakresem działania pozostaną i nadal w mocy, w której to sprawie wydam jeszcze dalsze pisemne rozkazy.

Rozkazy moje do ludności wydawane będą w formie publicznych obwieszczeń w języku polskim i niemieckim, polecenia skierowane do urzędów gminnych w formie pism, zredagowanych w języku polskim. Komenda obwodowa zarządzi również wydawanie Dziennika urzędowego, publikującego najważniejsze rozporządzenia i rozkazy.

Podaję dalej do wiadomości Panów, że Zarząd wojskowy przykłada specyalną wagę do sprawy zasiewów wiosennych. Wójtowie otrzymają specyalne formularze, które należy starannie i zgodnie z prawdą wypełnić i *bezwarunkowo* do oznaczonego terminu tu przedłożyć.

Idzie mi w szczególności o dowiedzenie się, jaka przestrzeń gruntów ornych jest uprawna, jaka leży odłogiem, czy jest dostateczna ilość sił roboczych, czy ilość nawozu wystarcza na potrzeby miejscowe oraz jaki jest ilościowy stan bydła.

Sprzedaż zboża przeznaczonego na zasiew jest niedozwolona. Uprawiać, t. j. zasiewać i sadzić wolno tylko te produkty, które służą za pożywienie dla ludzi i inwentarza, a przedewszystkiem owies, jęczmień, ziemniaki, buraki pastewne i konicz. Co do produkcyi ziemniaków, to zwracam uwagę Panów, że gorzelnie będą w roku 1915 nieczynne, a nawet i wywóz ziemniaków będzie zakazany; ziemniaki mogą być zatem tylko w tej ilości sadzone, która, jako artykuł spożywczy lub pasza dla bydła ma znaczenie dla potrzeby miejscowej.

Tego rodzaju kultury, których uprawa wymaga kilkoletniego czasokresu, jak np. chmiel, szparagi i t. d. nie mogą być w tym roku na nowo zakładane; wzbronione jest również w tym roku sadzenie buraków cukrowych.

Jak twierdzą, zwłoki żołnierzy poległych w bitwach, jak również padlina końska, jest tu i owdzie za płytko pogrzebana, skąd łatwo powstać mogą choroby nagminne, zagrażające w wysokim stopniu ludności. Wzywam Panów, aby we własnym interesie gminy donosiły mi natychmiast o takich wypadkach, podając równocześnie dokładnie miejsce. Groby poległych żołnierzy — do jakiejkolwiek narodowości by należeli — należy ochraniać z największym pietyzmem. Jest to przykazaniem ludzkości, a kto przykazanie to przekracza, hańbi imię narodu, do którego ma zaszczyt należeć i religię, którą wyznawa.

Zorganizowane już zostały posterunki żandarmeryi, a obowiązkiem Panów jest również wspierać je jak najwydatniej w wykonywaniu ich służby.

Dotychczasowi wójtowie pozostają nadal na swych urzędach i mają swoje obowiązki wobec Zwierzchności i swej gminy wiernie i troskliwie wypełniać. O ile się przekonam, że zasługują na zaufanie, zatwierdzę ich formalnie na zajmowanym przez nich urzędzie. Wzywam jak najkategoryczniej wszystkich wójtów, aby wiernie i poczciwie spełniali swe obowiązki, dbali o utrzymanie spokoju i porządku w powierzonych swej pieczy gminach. Każdy ma prawo każdej chwili odnieść się do mnie z całem zaufaniem, ustnie lub piśmiennie i może być przekonany, że — o ile swe obowiązki obywatelskie wiernie i sumiennie wypełniać będzie, znajdzie u mnie zawsze życzliwy posłuch, sprawiedliwość i bezstronność i że również Panowie referenci Komendy obwodowej w tym samym duchu urząd swój będą wypełniać.

Z drugiej strony zwracam jednak uwagę Panów, że w razie skonstatowanego naruszenia obowiązków, nieuczciwości, przekupstwa, zrobię bez względu i z całą surowością użytek z przysługującej mi władzy. A teraz kończę moje przemówienie dewizą naszego wielkodusznego Monarchy, pod którego pieczą, ochroną i roztropną troskliwością pozostajecie Panowie „Viribus unitis“ to znaczy „zjednoczonemi siłami“ dla dobra każdego pojedyńczego człowieka i całej społeczności.

6.

Zwalczanie chorób zaraźliwych epidemii, tudzież zapobieganie rozszerzaniu się tychże.

C. i k. Komenda obwodowa wydała w dniu 24 lutego b. r. do l. 225 następujące rozporządzenie do wszystkich gmin obwodu:

1) Na razie należy donosić o następujących chorobach zakaźnych: azyatyckiej cholerze, czarnej ospie, wietrznej ospie, plamistym tyfusie, brzusznym tyfusie, dyzenteryi (czerwonce), szkarlatynie (płonicy) i dyfteryi.

Obowiązkiem jest również donieść o uzasadnionem podejrzeniu co do ukazania się jednej z powyższych chorób.

Obowiązek zrobienia doniesienia ciąży na lekarzach, felczerach, wójtach i funkcyonarjuszach gmin, nauczycielach i głowach rodzin. Tego rodzaju doniesienie należy zgłaszać w krótkiej drodze do c. i k. obwodowej Komendy w Piotrkowie.

Ma ono zawierać: 1) imię, nazwisko i wiek, 2) dokładne miejsce pobytu chorego, 3) czas (w którym choroba się pojawiła), 4) rodzaj i 5) powód zachorowania.

II) Celem odosobnienia chorych na zakaźną chorobę, należy wybrać bezzwłocznie odpowiednie miejsce i przeznaczyć osoby do ich pielęgnowania.

Lokale na ten cel przeznaczone, mają być urządzone jak domy mieszkalne. Muszą w danym razie pomieścić co najmniej dwie osoby a znajdować się winny o ile możności w osobno stojącym budynku.

III) Ażeby należycie przeprowadzić dezynkfekcyę, należy tymczasowo przygotować dostateczny zapas rozcieńczonego gaszonego wapna, składającego się z trzech części wody i jednej części wapna. Dezynfekcyę mają przeprowadzić osoby, zaufane, które z tego obowiązku należycie się wywiążą.

Osoby do powyższych czynności przeznaczone, odbędą specyalne kursy w Piotrkowie, gdzie wyszkolone zostaną w swych obowiązkach.

IV) Należy zwrócić baczniejszą uwagę na sprzedaż artykułów spożywczych—na czystość publicznych dróg, ulic, placów, studni, jakoteż na wyrzucanie odpadków oraz czyszczenie dołów kloacznych.

V) Należy zgłaszać nazwiska i miejsca pobytu lekarzy, felczerów, akuszerek, aptekarzy i właścicieli składów aptecznych w dotyczącej gminie zamieszkałych, oraz podać ilość istniejących szpitali, wyszczególniając, ilu chorych może tam znaleźć pomieszczenie.

Za należyte wykonanie powyższego zarządzenia czyni się odpowiedzialnym naczelnika gminy. Sprawozdanie należy złożyć do dni 14.

Odpis powyższego zarządzenia należy doręczyć lekarzom, felczerom i nauczycielom tej gminy za rewersami, które przedłożyć należy Komendzie obwodowej.

7.

Zarządcy gmin.

C. i k. Komenda obwodowa zamianowała właściciela ziemskiego Władysława Zakrzewskiego, gospodarza Michała Tymanowskiego i gospodarza Augusta Zielonkę zarządzającymi gmin Rozprzy względnie Sulejowa i Uszczyna.

8.

Sprzedaż tytóniu w Polsce.

Ces. król. Okręgowa Dyrekcya Skarbu w Krakowie podaje do wiadomości, że c. k. generalna Dyrekcya monopolu tytoniowego zezwoliła na wywóz materyałów tytoniowych do Polski na podstawie wydawanych zezwoleń licencyjnych. Zarządzenie to ma na celu zapobieżenie brakowi tytoniu w zajętych przez nasze wojska terytoryach Królestwa polskiego, a zarazem ochronę konsumentów tytoniu przed nadmiernie wysokiemi cenami tego produktu.

W licencyach postawiono wyraźnie warunek, że materyały tytoniowe nie mogą być w Polsce sprzedawane po cenach wyższych, niż ceny pobierane w obrębie własnego państwa.

O ile by mimo tego zarządzenia żądano cen wyższych, należy na sprzedającego wnieść zażalenie do c. i k. Komendy obwodowej.

9.

Ukaranie.

C. i k. Komenda obwodowa ukarała właściciela restauracyi w Piotrkowie Szerszyńskiego grzywną 100 koron za nieprzestrzeganie cen oznaczonych w wydanej mu taryfie maksymalnej i kwotę tę rozdzieliła za pośrednictwem Magistratu między ubogich miasta Piotrkowa.

10.

Ukaranie.

Właściciel ziemski Śliwiński w Szydłowie, który chcąc usunąć swoje krowy od rekwizycyi, wystarał się o poświadczenia Komendy obwodowej, opiewające na imię rozmaitych włościan swej wsi, skutkiem czego w błąd wprowadził władzę, ukarany został bezpłatną rekwizycyą 28 krów.

Nadto zarządzający majątkiem Sęczkowski ukarany został grzywną 500 koron, każdy włościanin, na którego imię krowy Śliwińskiego od rekwizycyi uwolnione zostały, grzywną 5 koron, zaś wójt gminy Szydłów grzywną 50 koron.

11.

Wykluczenie rosyjskiego języka i alfabetu cerkiewnego.

Ces. i Król. Komendant Obwodu wydał do wszystkich wójtów gmin obwodu piotrkowskiego następujące rozporządzenie: Z powołaniem się na zawarty w mem przemówieniu z dnia 26 lutego b. r. rozkaz, którym zarządziłem wykluczenie rosyjskiego języka i alfabetu

cerkiewnego (cyrylicy) od używania w urzędzie i życiu publicznem, rozkazuję niniejszem by wszystkie publiczne napisy (tablice oznaczające miejscowość, drogowskazy, szyldy sklepowe i t. d.) zredagowane w języku rosyjskim, były do końca marca b. r. usunięte i zastąpione napisami zredagowanemi w języku polskim, niemieckim, albo w języku polskim i niemieckim.

Dotychczasowe rosyjskie pieczęcie gminne mają być zastąpione przez pieczęcie o treści polskiej, które zamówiła już c. i k. Komenda obwodowa. Dzień, w którym Wójtowie mają za zwrotem dawnych pieczęci zgłosić sie po odbiór nowych, ogłoszony będzie osobnem rozporządzeniem.

12.

Oszczędności w używaniu ziarna.

Ces. i kr. Komenda obwodowa wydała następujące obwieszczenie: Jak w głębi kraju, tak szczególnie w obrębie terenu zajętego przez armię, koniecznem jest przestrzeganie jaknajwiększej oszczędności w używaniu ziarna, by zapasy wystarczyły aż do najbliższych zbiorów.

W tym celu zarządza się co następuje:

1) Zabrania się używania czystej mąki pszennej do wypiekania chleba, ciast i pieczywa.

2) Pszenicę należy mleć w ten sposób, by produkt mlewa wynosił conajmniej 85%.

3) Żyto ma być mielone w ten sposób, by produkty mlewa wynosiły 85%.

4) Chleb ma być wypiekany albo z czystej żytniej mąki, albo z mąki pszennej z 50% mąki jęczmiennej lub 25% mąki jęczmiennej i 25% mąki kartoflanej.

Wskutek tego zarządzenia zabrania się sprzedawania pieczywa z czysto białej mąki i wyrabiania najczystszej mąki.

Ci którzy się do tego zarządzenia nie zastosują, będą karani *nieodpłatną* konfiskatą gatunków mąki, nieodpowiadających powyższym postanowieniom, a oprócz tego grzywną pieniężną. Na gminę, w której sprawdzone zostanie powtórne przekroczenie powyższych postanowień, nałoży K. E. A, na wniosek Komendy Obwodowej kontrybucyę pieniężną, która ściągniętą zostanie w rublach w złocie.

Turnau r. w.
podpułkownik.

Piotrków, dnia 12 Marca 1915 roku.

13.

Czas ochronny zwierzyny łownej.

Tekst odwrotnej strony kart myśliwskich wydawanych przez Komendę etapów armii:

Posiadacz niniejszej karty myśliwskiej obowiązany jest przestrzegać jak najściślej następującego czasu ochronnego:

Dla	rogaczy	od	1 marca	do końca	maja	
„	jeleni	„	1 stycznia	„	lipca	
„	zajęcy	„	1 lutego	„	września	
„	jarząbków	„	1 lutego	„	sierpnia	
„	cietrzewi i głuszców	„	20 maja	„	sierpnia	
„	kuropatw	„	1 stycznia	do 15	sierpnia i w grudniu	
„	bażantów	„	1 stycznia	do 15	sierpnia	
„	przepiórek	„	1 stycznia	do końca	lipca	
	i	od	1 listopada	do 31	grudnia	
„	dropiów i pardw	„	15 kwietnia	do końca	lipca	
„	ptactwa błotnego	„	15 kwietnia	„	czerwca	
„	„ wodnego	„	15 kwietnia	do 15	czerwca	

Niewolno w zupełności polować na łanie i cielęta jelenia, sarny, szpiczaki, kury głuszców i cietrzewi, dalej ptaki śpiewające i robakożerne.

14.

Dyslokacya żandarmeryi i straży skarbowej.

Ustanowiono dotąd 17 posterunków żandarmeryi, a mianowicie: w Piotrkowie, Wolborzu, Srocku, Grabicy, Wadlewie, Sobkach, Widawie, Ruścu, Szczercowie, Bełchatowie, Łękawie, Kleszczowie, Gorzkowicach, Ręcznie, Sulejowie, Rozprzy i Woźnikach.

Straż skarbowa rozlokowana jest w następujących miejscowościach: Piotrków, Baby, Gorzkowice, Strumiany, Widawa, Rogóźno, Sobki, Łobudzice, Zabłoty, Wadlew, Mąkoszyn, Srocko, Kiełczówka i Wolborz.

15.

Ogiery stadne.

W Piotrkowie i Gorzkowicach urządzone zostaną stacye ogierów rządowych, które począwszy od 25 marca r. b. mogą być używane także do stanowienia klaczy będących własnością cywilnej ludności. Klacze takie mogą być stanowione w każdy wtorek i czwartek między 2—5 popołudniu. Taksa od skoku 3 kor.